

דניאל פראלאטה

"תערוכות בתל-אביב" / הארץ / 15.3.63 / תע' יחיד / גלריה 220 / תל-אביב

דניאל פראלאטה, איש כפר סאלד, מציג קבוצה של ציורים בטכניקות השמן, הגואש והאקוורל בגישה ציורית אחידה, ברורה ועקבית. קיים עדיין ביצירותיו חוסר בשלות מסוים, אך זהו דבר טבעי בהחלט כשהמדובר בצייר צעיר שזו לו תערוכת היחיד הראשונה. ציורו של דניאל פראלאטה הוא ציור מופשט, ועיקרו בניין ואיזון כמה שכבות של צורות דמויות פסים והבאתן למבנה נפחי רב רבדים. מבחינת עשייה, קרוב ציורו של דניאל פראלאטה לזה של שמעון אבני, אך זהו דמיון בעשייה בלבד. בעוד אבני עוסק בתנועות מכחול, המהוות כתבי-יד שעיקרו אינו כל כך המבנה כמו הנחת הדגש על הרגישות הלירית של משיכת המכחול, עוסק פראלאטה במבנים מוצקים ומדויקים המצויים בחלל מרווח, כשכל שכבה נבדלת משכנותיה לא רק בצבע אלא גם בשקיפות.

על בד בעל רקע צבעוני-שקוף, עורך פראלאטה מערך של צורות פסים בצבע שקוף קרוב לזה של הרקע. מערך כזה מונח לפי עיקרון איזון שתי וערב שהינו גם אופקי-אנכי וגם אלכסוני. על מערך כזה, המשמש לו כרובד ראשון, בונה הצייר רובד נוסף בגוון שונה ושקוף מעט פחות. בדרך זו הוא ממשיך עד השכבה העליונה העשויה בצבע עבה, וברוב המקרים לבן. הרושם הסופי הוא של חלל שבו ישנו מבנה מורכב של קורות המבתרות חלל זה בעז, עד התקרבת לעין הצופה.

מערך כזה מחייב את הצייר לבנות את השכבות בצורה כזו, שתהיה הרגשה של התקרבות הדרגתית מהעומק ועד לרובד האחרון. נקודת התורפה של דניאל פראלאטה נעוצה באי יכולתו, בינתיים, לדרג ביחס נכון את מעברי העומק האלה. דבר זה בולט בעיקר בשכבה העליונה, שהיא השכבה הבולטת והקובעת ביותר. כאמור, עשויה שכבה זו בצבע עבה הרבה יותר מקודמותיה, וכך קורה שהיא ניתקת מהמבנים התחתיים ואינה מתקשרת איתן לעומק. מסתבר שהצייר עצמו חש בכך וניסה לקשרה עם החלל שמאחוריה ע"י כך ש"ריכך" אותה בעזרת צבע שקוף - אך זהו פתרון דחוק שאינו מספק. ההדרגה בעומק חייבת להיות טבעית ולא להיעזר ע"י פתרונות שהם טכניים גרידא. שלמות יותר הן עבודות הגואש והאקוורל, בהן טובה יותר ההדרגה לעומק עד שהיא נראית לעיתים כהתפוצצות ממרכז התמונה לעבר השוליים.